

**ТЕРМІНОЛОГІЧНА ЛЕКСИКА В ГАЗЕТНОМУ ТЕКСТІ
(НА МАТЕРІАЛАХ ГАЗЕТ «ВИСОКИЙ ЗАМОК», «ГАЗЕТА ПО-УКРАЇНСЬКИ»,
«СКРИНЯ»)**

© Поліщук Н., 2010

У статті розглянуто кулінарні терміни, які вживають сучасні журналісти й державні діячі, характеризуючи внутрішню українську політику. Ці терміни, потрапляючи в політичну публіцистику, точно й влучно передають суть міжпартійних відносин і міжособистісних стосунків в українському політикумі.

Ключові слова: кулінарні терміни, публіцистичний текст, політичний контекст.

The article deals with the culinary terms, used by modern journalists and politicians describing internal Ukrainian politics. After arising in other brunches, these terms exactly and accurately explain the core of rather complicated interpersonal and interfractional relations in Ukrainian politics.

Keywords: culinary terms, publicistic text, political context.

Сучасні засоби масової інформації, висвітлюючи бурхливий перебіг подій в українському суспільстві, мобільно реагуючи на будь-які видозміни в його житті, є середовищем активного функціонування термінологічної лексики. Термінологічна лексика, зазвичай уживана в професійній сфері, починає нове життя в мові ЗМІ. Терміни з найрізноманітніших галузей науки, техніки, спорту, медицини, екології, мистецтва, військової справи проникають і досить активно функціують у мові мас-медіа. Передовсім це стосується матеріалів на політичні теми.

Жвавість та активність суспільного життя, намагання урізноманітнити виклад матеріалу, зробити його дохідливим, вплинути на емоції, зацікавити, переконати спричинили появу на сторінках політичної преси низки слів, що виражають поняття певної сфери життя. Найчисленнішу групу поміж таких найменувань становить кулінарна лексика. Вирвані зі своєї природної сфери функціонування, кулінарні назви послаблюють свої зв'язки з кулінарією й починають дуже влучно позначати поняття політичного життя.

Тому **об'єктом** дослідження стала кулінарна лексика як невід'ємна частина мови газетних публікацій політичного спрямування, виписана з газет «Високий Замок», «Газета по-українськи», «Скриня» (за період 2008–2010 рр.), а **предметом** — її функції в газетному тексті. **Мета дослідження:** розглянути термінологічну лексику в публікаціях політичного спрямування; проаналізувати способи введення термінів у мову газет політичного спрямування; виявити тематичні групи цієї лексики, охарактеризувати терміни кулінарії; з'ясувати особливості вживання цієї лексики в авторському тексті.

Термінів на кухні дуже багато, і прийшли вони до нас в основному з Франції. Проникнення слів, що стосуються кулінарії, у мову політики не випадкове. На збільшення кількості кулінарних термінів на сторінках політичної преси помітний вплив мають гастрономічні пристрасті нашого народу, які склалися протягом віків. Так, як у кожного з нас є індивідуальні приватні кулінарні уподобання, у кожного державного діяча, політика чи журналіста — особливості мовного меню, свій кулінарно-розмовний репертуар. Тому вивчення лексичного складу мови політики особливо актуальне.

Публіцистичний стиль тиражує, «розкручує» кулінарні терміни, зумовлює активне вживання їх на сторінках політичної преси. У мові політичних ЗМІ часто натрапляємо на такі словосполучення: *кухонна* політика, парламентський *біфштекс*, *новоспечені* кабмін-міністри, *солодке* депутатське життя, *їстівні* політичні бренди, парламентська *здоба*, *соус* демократії, політикум у *власному соку*, *свіжий харч* для роздумів, *гурмани* від політики, *смажені* факти, парламентська *«харчевня»*, *всеїдна* прем'єрська комунікабельність, депутатський *навар*, *рафінований* парламентський інтелігент, *низькокалорійний* нардепівський *продукт*, партійний *вінегрет*, *сита* Європа тощо. Порівняймо: «Суспільству цей крок Андрія Портнова було подано *під соусом* необхідності проведення в Україні тотальної реформи судової гілки влади, до якої слід залучати найкращих фахівців.» (Газета по-українськи, 06.04.10). «Юлія Володимирівна зберігала властиву їй *всеїдну* прем'єрську комунікабельність, але чула тільки тих, кого хотіла чути» (Скриня). «Українські ж *гурмани* від політики, закохані в свої виступи на шустерівських теледискусіях, вважають себе великими синами України» (Скриня). Великий тлумачний словник сучасної української мови пояснює значення слова *соус* «як рідка приправа до страви» (ВТССУМ, С. 1359). У політичному контексті кулінарний термін уживається в переносному значенні й допомагає журналісту влучно висвітлити інформацію про перехід депутата від БЮТ Андрія Портнова до партії влади. Словосполучення *подано під соусом* означає «в тому чи іншому вигляді, трактуванні, висвітленні тощо». Термін *всеїдний* — «який живиться різноманітною їжею» (ВТССУМ, С. 207) — у мові публіцистики втрачає зв'язок з кулінарією й об'єктивно та яскраво змальовує портрет політика. За допомогою словосполук *всеїдна комунікабельність* кмітливий журналіст образно характеризує вміння экс-прем'єра Юлі Тимошенко домовлятися з різними політичними силами. Запозичення *гурман* на основі широко знаної семантики — «той, хто любить, цінує вишукані страви» (ВТССУМ, С. 267) набуло більш загального значення — «любитель і тонкий знавець, поціновувач чого-небудь; той, хто має вишуканий смак до чогось, добре розуміється на чомусь». У політичному контексті словосполучення *гурман від політики* допомагає працівнику газети зневажливо, неприховано експресивно охарактеризувати окремих політиків не як тонких знавців своєї справи, а любителів покрасуватися на телеекрані.

У досліджуваних мовних джерелах можна виділити такі основні групи. Серед кулінарних термінів, які вживаються в політичних текстах, найчисленнішу групу слів становлять назви **продуктів**: *хліб, сіль, сало, масло, молоко, сир, кефір, дріжджі, риба, картопля, гречка, олія, капуста, жир, м'ясо*. Наприклад: «Ступаючи на галицьку землю, Президент Віктор Янукович розумітиме, що вручений йому *хліб-сіль* — лише данина протоколу, а не щирий жест» (В.З. № 57, 25.03.10). «Президент України Віктор Ющенко після першого туру виборів: «На перший план вийшли такі цінності, як *хліб, сало* та пустоцвіти. Ще не відомо, хто програв...» (В.З. № 18, 28.01.10). «Ні, все-таки недаремно піарщики Арсенія Петровича *їдять* свій *хліб* і вже точно мастять його не лише *маслом...*» (В.З. № 118, 09.07.09). «Лише за останні чотири роки список міністерств в Україні став на чверть довшим, мов на *дріжджах*, розрослася і гвардія заступників міністрів — із 89 до 143 «ротів» (В.З. № 212, 19.11.09). «Безплатний *сир* від прем'єрки: у добу системного безгрошів'я така нав'язлива подачка здебільшого тільки дратує людей і викликає гіркий передвиборчий *присмак*.» (Скриня). «Микола Азаров, який на той час був віце-прем'єром і міністром фінансів, з парламентської трибуни доповідав проєкт бюджету на 2007 рік і на закиди опонентів сказав, що не буде роздавати гроші «пенсіонерам на *кефір*» (В.З. № 118, 9.06.09). «Борис Тарасюк:»Відбулося те, що й що й у 2007, коли Партія Регіонів скуповувала депутатів, як *картоплю*» (Газета по-українськи, 06.05.10).

Гастрономічні втіхи керівників держави, народних депутатів, працівників мас-медіа чудово поєднуються з політичним ремеслом. *Вареники, печена картопля, ковбаса, страусятинка, салат «олів'є»* — **назви страв**, на які натрапляємо в текстах політичного спрямування. Для прикладу: «Пора, відкинувши фальшивий сором та *варениковий* патріотизм, визнати, що в нинішньому вигляді Україна як незалежна держава не відбулася, приречена і не має жодних перспектив» (Скриня). «Ідеологічні опоненти президента поквапилися пояснити ці слова бажанням провести

вибори «*від олів'є*» (Скриня). Значення терміна *вареники* — страви української національної кухні — загальновідоме. У словнику зазначається: *вареник* — невеликий варений виріб, зліплений з прісного тіста і начинений сиром, ягодами, капустою і т. ін. (ВТССУМ, С. 112). Корінь *вар*, від якого утворене слово, дав основу для творення кулінарних понять: *варений*, *недоварений*, *переварений*, *розварений*, *приварений* та ін. Жоден інший корінь не дав такої кількості термінів. Ужита в переносному значенні, лексема *вареник* у мові політичних мас-медіа означає не неодмінну їжу нації, її кулінарне уподобання, а змальовує українські реалії. Словосполучка *варениковий патріотизм* допомагає журналістові розвінчати фальшивість гучних гасел владної верхівки про покращення добробуту українців, якими вона цинічно прикривається. Усім відомий святковий салат *олів'є*, що є обов'язковим атрибутом новорічного столу, названий на честь французького кухаря Люсьєна Олів'є (1838–1883). У газетному тексті ця назва салату яскраво й ефектно, економлячи мовну енергію, натякає на дату проведення виборів.

У мові новітньої публіцистики інтенсивно застосовуються **усталені словосполучки** зі словами: *омлет*, *ліверка*, *каша*, *холодець*, *котлета*. Порівняймо: «Політичний «омлет» з чотирьох яєць коштує 119 грн.» (ВЗ. № 48, 3.03.09). «Наталія Королевська, народний депутат від БЮТу: «Наша економіка нагадує щойно *зварений холодець*» (Скриня). «Черговим підтвердженням невміюватості стала *недоварена коаліційна каша*, яку *заварили* БЮТ і «Регіони». (ВЗ. № 99, 11.06.09.) «Нашоукраїнець» Микола Мартиненко: «Всупереч усім конфліктам, російський газ ми отримуємо. Так що економічні *котлети* окремо, а політичні мухи з їх дзиччанням — окремо». (ВЗ. № 162, 10.09.09). «Та навіть найогидніший рецепт «*ліверки*» виглядає привабливішим за те, що називається політикою» (ВЗ. № 99, 11.06.09). Автори публікацій, прагнучи переконливо, промовисто й стильно інформувати читача, використовують у цих сполучках кулінарні терміни. Потрапивши в політичний текст, лексема *омлет* «смажена страва з яєць, збитих на молоці чи бульйоні (перев. з домішкою борошна)» (ВТССУВ, с. 842) допомагає журналістові влучно, точно й іронічно відобразити методи політичної боротьби депутата сімферопольської міськради Наталії Лантух, яка розбила чотири сирі курячі яйця об голову міського голови Геннадія Бабенка. Кулінарний термін *холодець* у контексті публікації означає не «драглисту страву, яку одержують при охолодженні м'ясного або рибного відвару з подрібненими кусочками м'яса чи риби» (ВТССУМ, с. 1568), а доречно, яскраво й емоційно характеризує стан української економіки. Великий тлумачний словник сучасної української мови пояснює значення лексеми *каша* — страва з крупів, пшона, рису тощо (ВТССУМ, с. 531). Уведене в мовну тканину публіцистичного політичного тексту, слово означає безладну суміш політичних мудрувань, дає їм негативну характеристику. Словосполучка *недоварена каша* віддзеркалює недолугий незавершений процес переговорів щодо створення коаліції між БЮТОм і партією Регіонів. Харчовий виріб з посіченого чи молотого м'яса або риби, довгастої чи круглої форми — називається *котлета* (ВТССУМ, с. 580). Політичний діяч за допомогою цього кулінарного терміна відображає газові перипетії між урядами двох держав — України й Росії. *Ліверка* — дешева ковбаса, начинена лівером — «нутрощами забитої худоби, що вживають в їжу» (ВТССУМ, с. 617). Лексема, що позначає кулінарний термін, уживається з метою образно й водночас зневажливо пояснити суть сучасної української політики. Вислови з кулінарними термінами *каша*, *омлет*, *холодець*, *котлета*, *ліверка* мають негативну конотацію й означають недовершену справу, безпринципність, безлад, а також слабодухість, некомпетентність, вайлуватість, нікчемність і безвідповідальність наших політиків.

Останнім часом у мові ЗМІ прослідковується тенденція до використання назв овочів та фруктів для посилення образних негативних характеристик окремих державних діячів, парламентаріїв, політичних подій. Наприклад: «Олександр Волков, колишній «директор» Верховної Ради, а нині президент Інституту політичного аналізу і соціального прогнозу (що вже само собою смішно): «Одну жінку запитали: чому ти не зраджуєш чоловіка? Вона відповіла: «*Хрін на хрін* міняти — тільки час втрачати». Так і тут: відправляй Юлю у відставку — не відправляй. Все одно нічого не зміниться» (ВЗ. № 130, 17.07.08). У деяких випадках ці назви вжито в переносному

значенні. «А тепер Сеня вирішив стати президентом. Має шанси, якщо *капусту* вистачить...» (ВЗ № 56, 02.04.09.). «Шустер при цьому мав розіграти сценку: він, мовляв, нікого не кликав, четвірка «регіоналів» — самозванці непрошені, які випадково дізналися, що в ефірі буде бенефіс Юлі, і вирішили зіпсувати їй «*малину*». Одне слово, мало того, що в прямому ефірі відбувалася якась «бодяга», то ще й усі країна дізналася, що «найгарніший мужчина України» (свого часу Савик Шустер переміг у цій номінації) — зовсім не мужчина, а *редиска...*» (В.З. № 177, 01.10.09). Кмітливі журналісти, уживаючи ці лексеми в переносному значенні, відчутно заряджають публіцистичний текст експресивністю й емоційністю, образністю. Так, лексемою *капуста* жартівливо називають долари США з огляду на їх зелений колір, а слово *малина*, що позначає солодку ягоду, вжито в жаргонному значенні: солодке життя. *Хрін*, *редиска* також мають у контексті негативне експресивно-стилістичне забарвлення.

Скептично, зневажливо й неприховано експресивно вживають терміни, що мають стосунок до кулінарії, для характеристик політиків чи політичних подій. Наприклад: «Це ілюзія, самообман. Сьогодні погано — я проти всіх, завтра мені кинуть *кісточку* — я буду за того, хто її дасть» (В.З. № 192, 22.10.09). «Президент Віктор Янукович примудряється здавати «з *потрухами*» національні інтереси швидше, ніж українці встигають злякатися і оговтатися» (В.З. № 76, 22.04.10.). «Виявляється, нові «тушки» — це старі «цушки» з *душком*» (ВЗ. № 52, 18.03.10). «Тушкована коаліція і Тігіпко *на гарнір*» (ВЗ. № 47, 11.03.10). Виділені лексеми мають образно-негативне значення й уживаються з метою зневажливо, навіть принизливо змалювати політика або політичний процес.

Неабияку роль у досягненні **експресивності** вислову виконують індивідуально-авторські неоніми, придумані як працівниками ЗМІ, так і самими політиками. У текстах політичного спрямування можна прочитати: «А зовсім нещодавно в інтерв'ю «Українській правді» регіонал Тарас Чорновіл заявив, що у Віктора Андрійовича є нове прізвисько — «*Кефір*»: «Це як в супермаркеті, де на кожному пакеті кефіру написано: «Кефір 0%, кефір 1,2%, кефір 2,5% й найбільше — кефір 3,2%». Оце і рейтинг в Ющенка коливається десь між цими цифрами» (Газета по-українськи, 23.11.09). «Весела історія пов'язана зі знаменитим прізвиськом кандидатки в президенти Інни Богословської. Своє «друге ім'я» — *Сільодка* — вона сама запустила у народ. Якось Богословську не запросили на одну з «Свобод» Савіка Шустера, і вона прибігла у студію сама. Жіночка тоді щиросердно зізналася: сиділа вдома, їла *сільодку* з цибулею, а тут бачить — у Шустера такий бомонд зібрався! То й не втрималась - примчала» (Газета по-українськи, 23.11.09).

Кухня в Україні значною мірою інтернаціоналізована й включає елементи традицій багатьох країн. Асортимент страв, як і асортимент слів політиків і працівників мас-медіа, досить демократичний і розрахований на масовий електорат. За словами О. А. Стишова, «мова ЗМІ завжди була й залишається сферою акліматизації запозичень як одного з найголовніших джерел збагачення й оновлення лексичної системи сучасної української мови». Останнім часом на сторінках сучасної політичної преси побутує численна група слів із царини харчування, які з'явилися в українському лексиконі як ознака активного проникнення елементів зарубіжної культури, напр.: *картопля-фрі* «смажені у великій кількості олії лусочки картоплі», *спагеті* «довгі і без порожнини всередині італійські макарони», *піца* «популярний італійський хлібний виріб у вигляді перепічки або коржа з запеченими на ньому шматочками м'яса, ковбаси, риби, сиру, грибів тощо під соусом», *хот-дог* «гарячий бутерброд з сосискою приправлений соусом і гірчицею», *біг-мак* «великий бутерброд з гарячою м'ясною котлетою, зазвичай приправлений майонезом, кетчупом тощо», *гамбургер* «розрізана навпіл м'яка булочка з багатошаровою начинкою (біфштексом, городиною)», *кетчуп* «томатна приправа з прянощами», *фуршет* «обід, пригощання; легка їжа, закуска стоячи», *фаст-фуд* «група страв швидкого приготування, які переважно пропонують спеціальні заклади» та ін. Нові запозичення мають виразне іншомовне оформлення (незвичні фонетичні звучання та граматичне оформлення). Порівняймо: «Ми ж, усупереч історії, існуємо і якимось тихим сапою вигрібаємо. Картоплю посадимо, свинку заколемо і буде нам цілу зиму наша українська *картопля-*

фри. Зрештою, яке життя, така й картопля» (Газета по-українськи, 11.07.09) «Політфольклор, анекдоти, матірний блуд в Інтернеті, теорії змови й усі уламки релігійних і політичних міфів минулого — такий «первинний *бульйон*» міфологем, послуговуючись термінологією академіка Опаріна. Але щоб донести бодай *ложку* цього *бульйону* до споживача, потрібен носій. Потрібна персона. В українському випадку це, скоріше, не *бульйон*, а *спагеті*. По-перше, зручно вішати на вуха. По-друге, кожна із цих довгих *макаронин* існує в спільній *тарілці* сама по собі, як, наприклад, ідеологія. По-третє, хоч скільки їх на *виделку* намотуй, більшість однаково звалиться назад». (Дзеркало тижня, № 10, 15.03.08). «Міністерство охорони здоров'я України на святкування Дня медика (концерт і *фуршет*) витратило мільйон гривень бюджетних грошей» (В.З. № 116, 24.06.10). «Олег Тягнибок, лідер всеукраїнського об'єднання «Свобода»: «А довірливим виборцям, як завше, припадає кучерява *локишина*, яку вправно вішає їм на вуха телевізійний *фаст-фуд* політичних ток-шоу.» (Скриня). Лексема *спагеті* (spaghetti — тонка мотузка, шпагат від spago — мотузка), прийшла в українську мову з італійської через лінгвістичну практику мас-медіа. У другій половині 80-х – 90-х років ХХ століття із французької мови були запозичені терміни *фритюр* (friture — смажіння, топлена олія) і *фуршет* (fourchette — виделка). З англійської в українській мові з'явилося слово *фаст-фуд*. Ці поняття стали не лише невід'ємною частинкою кулінарної термінології, а й активно побутують у новітній публіцистиці. Для відображення реалій сучасного політичного життя парламентарії та журналісти залучаються підтримкою кулінарних термінів, запозичених з інших мов.

Вивчаючи мову сучасної української преси, натрапляємо й на **назви випічки, ласощів і фруктів**, того, що подають на десерт «солодка страва — фрукти, компоти і т. ін., що подаються наприкінці обіду» (ВТССУМ, ст. 288). Лексеми: *мед*, *родзинка*, *вишня*, *цукерка*, *торт*, *пиріг*, *пряник*, *шоколад* стають незамінними в мові політичних мас-медіа. Для прикладу: «Життя у сучасних політиків — не *мед*». (Скриня). «Для повного царського «натюрморту» бракувало хіба що іменного герба Віктора Федоровича. Він би точно став «*родзиною*» урочистостей.» (ВЗ. № 38, 25.02.10.) «І так життя — не *цукерка*, а тут ще й бігбордами, якими обвішана вся країна, народ добивають, вганяють у депресію!» (ВЗ. № 118, 9.07.09). Виділені терміни, вжиті в переносному значенні, надають політичному тексту неординарності, вишуканості, новизни.

Діапазон мови політиків розширюють і популярні та загальновідомі **назви ласощів**, а відповідно — лексеми для їх передачі, які українська мова запозичила з інших мов: *снікерс*, *баунті*, *кіндерсюрприз*, *чупачупс* тощо. Наприклад: «Народний депутат Нестор Шуфрич про протистояння між президентом і прем'єром: «Нехай ця «*солодка парочка*» (Ющенко і Тимошенко) розбереться між собою, хто там з них «*Баунті*», а хто — «*Снікерс*». Коментар редактора газети «Високий Замок»: «А сам Шуфрич у політиці вже зробив запаморочливу кар'єру — від «*Кіндерсюрприза*» до «*Чупачупса*» (В.З. № 214, 13.11.08.). За нескінченні сварки й політичні розбірки дві найвищі державні особи — президент і прем'єр — удостоїлися назви «солодка парочка» (так у популярній рекламі «охрестили» шоколадні цукерки «*Баунті*» і «*Снікерс*»). Лексеми *снікерс* «шоколадний батончик з горіховою начинкою іноземного виробництва», *баунті* «назва шоколадного батончика іноземного виробництва з начинкою кокоса» прийшли в українську мову з англійської. З німецької мови було засвоєно термін *кіндерсюрприз* (Kinder — дитя і surprise — сюрприз) «молочний шоколад у формі яйця з порожниною всередині, який містить іграшку-сюрприз». Без використання іншомовних кулінарних термінів оцінка політичної діяльності депутата від партії Регіонів, а нині міністра з питань надзвичайних ситуацій Нестора Шуфрича не була б такою влучною, промовистою й дошкульною.

Спиртні напої завжди були доповненням до страв українського національного столу. Терміни, що їх називають, становлять окрему групу і є кулінарно-супровідним акцентом політичної лексики. Так, у мові політичної преси натрапляємо на лексеми: *шампанське*, *пиво*, *міцний напій*, *хміль*, *бражка*, *горілка*, *сивуха*, *коктейль* та ін. Порівняймо: «Янукович ризикує, але хто не ризикує, той у післявиборчу ніч *шампанського* не п'є» (В.З. № 217, 26.11.09). «Вони уявляють владу, як гарячу картоплю: один навпроти одного сидять і перекидаються нею. Розпивати такий *міцний напій*, як

влада, на двох не можна — це може погано скінчитися. Особливо, якщо за *стіл* не запрошений народ України» (Скриня). «Ще один претендент на найвище крісло країни — Володимир Литвин: «Краще сприймається, коли ти говориш, що завтра усім усе даси: кожній жінці — по чоловіку, кожному лисому — по гребінцю, кожному любителю *пива* — по *пиву*». (В.З. № 8, 14.01.10). «Люди Костенка пішли з коаліції через «наїзд» на *пивних* баронів — так прокоментував вихід з коаліції дев'ятьох депутатів з УНП «бютівець» Олег Ляшко» (Газета по-українськи, 07.10.09). «Коли ми відсвяткуємо Новий рік, коли закінчаться *горілка* і *ковбаса*, коли всі побачать, що країна в кризі, тоді всі скажуть, що потрібна відповідальна влада», — віце-спікер Верховної Ради Микола Томенко.» (В.З. № 229, 04.12.09). «Юрій Луценко: «Готують парламентський *коктейль* з маріонеток і «поштучних зрадників...» (В.З. № 44, 05.03.10). Терміноодиниця *коктейль* — детермінологізована. Крім відомого значення — «напій, що становить суміш кон'яку, лікеру та вин, іноді з цукром, прянощами тощо» (ВТССУМ, С. 553), — термін набуває нове, більш загальне — «будь-яка суміш чого-небудь». У контексті публікації лексема «*коктейль*» означає те, що поєднує в собі що-небудь різне, різнорідне. Використавши найменування з царини кулінарії, відомий політик Юрій Луценко точно й влучно змалював процес створення коаліції, нового уряду й опозиційності непідкупних депутатів.

Кулінарні процеси, які передають лексеми *варити*, *приготувати*, *фарширувати*, *в'ялити*, *солити*, *пекти*, *смажити*, *тушкувати*, *консервувати*, *заморозити*, *колотити*, *маринувати*, *кип'ятити*, *зарум'янити* стали нерозривними із процесами політичними. Для прикладу: «Один з недоліків партійних списків на минулих виборах у тому, що туди «*фарширували*» багато представників столиці, які зазвичай не займаються вирішенням регіональних проблем.» (В.З. № 68, 23.04.09). «Янукович же — типовий представник українського олігархату, і для нього вибори президента — це *консервація* політичного ладу, що існує. (Скриня). «І байдуже, що Партії регіонів не вдається законним шляхом *сколотити* цю більшість. (В.З. № 43, 04.03.10). Якщо в мові кулінарії *фарширувати* — «начиняти фаршем» (ВТССУМ, С. 1529), *консервувати* — «перетворювати в консерви, піддавати спеціальній обробці, створювати відповідні умови і т. ін., щоб запобігти псуванню, розладу» (С. 566), *колотити* — «певним способом виготовляти (про масло)» (С. 556), то в мові політики ці кулінарні терміни обростають новим значенням.

Отже, побутова термінологія, зокрема кулінарна, досить активно побутує в мові сучасної політики, значно удосконалює й збагачує її. Вирвана зі своєї природної сфери функціонування, лексика із царини кулінарії надає політичній публіцистиці новизни та свіжості, влучності та дохідливості, стильності та ефективності, мовної промовистості та гнучкості. Розглянувши кулінарну лексику в політичному газетному тексті, ми прийшли до висновку, що тут фахова лексика детермінологізовується, виконує не номінативно-дефінітивну, а стилістично-експресивну функцію, надаючи публікаціям певного колоритно-емоційного звучання, викликаючи при цьому в читача відповідні емоції, налаштовує його на сприйняття тих чи інших політичних подій, формулює при цьому громадську думку.

ВТССУМ — Великий тлумачний словник сучасної української мови / [уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел]. — К.: Ірпінь: ВТФ «Перун», 2007. — 1440 с. НСЗ — Нові слова та значення: словник / [уклад. Л. В. Туровська, Л. М. Василькова; Ін-т укр. мови НАН України]. — К.: Довіра, 2008. — 271 с. СІС — Словник інішомовних слів / [за ред. чл.-кор. АН УРСР О. С. Мельничука]. — К.: Головна редакція УРЕ, 1975. — 775 с.

1. Клименко Н. Ф. *Динамічні процеси в сучасному українському лексиконі: монографія* / Н. Ф. Клименко, Є. А. Карпіловська, Л. П. Кислюк. — К.: Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2008. — 336 с. 2. Стишов О. А. *Українська лексика кінця ХХ століття (на матеріалі мови засобів масової інформації)* / О. А. Стишов. — 2-ге вид., переобл. — К.: Пугач, 2005. — 388 с.